

IDŹ DO:

- Spis treści
- Przykładowy rozdział

KATALOG KSIĄŻEK:

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

CENNIK I INFORMACJE:

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

CZYTELNIĄ:

- Fragmenty książek online

+ do koszyka

do przechowania

BESTSELLER

NOWOŚĆ

Helion Wydawnictwo

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 032 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl

e-mail: septem@septem.pl
redakcja: redakcja@septem.pl
informacje: o.ksiegarni.septem.pl

Wyrób biżuterii. Patrz i ucz się

Autor: Chris Franchetti Michaels
Tłumaczenie: Monika Raulinajtys
ISBN: 978-83-246-2047-0
Tytuł oryginału: [Teach Yourself VISUALLY Jewelry Making & Beading](#)
Format: 180x235, stron: 304

Opis książki

Kreowanie małych dzieł sztuki - ćwiczenie po ćwiczeniu, zdjęcie po zdjęciu

- Wykonywanie naszyjników, bransoletek, kolczyków i broszek
- Techniki, cenne sztuczki i niezbędne narzędzia pracy
- Tworzenie własnych, niepowtarzalnych projektów

Dodatki:

Informacje biznesowe

Pomocne strony internetowe

Książki, na które warto zwrócić uwagę

Uwalnianie artystycznej duszy

Masz dość nudnej i tandetnej biżuterii? Chcesz nosić coś niepowtarzalnego i wzbudzać zachwyt wśród znajomych? To prostsze niż myślisz. Koraliki wszelkiego rodzaju, kształtu i koloru, szklane, drewniane, metalowe czy wykonane z kamieni półszlachetnych, a także żyłki, druty i wszelkie niezbędne półfabrykaty możesz łatwo i niedrogo kupić w wielu sklepach (szczególnie tych internetowych). Do tego profesjonalny i przyjazny kurs tworzenia biżuterii, a kolekcja Twoich ozdób wzbogaci się o prawdziwe cudowności.

Jeśli chcesz mieć pewność, że wykonujesz perfekcyjnie swoją misterną pracę, a spod Twoich palców wychodzą prawdziwe skarby, wówczas szczególnie docenisz wartość tego wizualnego szkolenia. Uczysz się znacznie szybciej patrząc na barwne zdjęcia, niż tylko czytając suche opisy, ponadto tak zdobyta wiedza łatwiej zainspiruje Cię do tworzenia własnych projektów. A zatem naukę czas zacząć.

Naukę czas zacząć

- Koraliki i materiały do tworzenia biżuterii,
- Niezbędne narzędzia i wyposażenie warsztatu,
- Zaawansowane techniki projektowania biżuterii,
- Haftowanie koralikami - techniki i szablony,
- Projekty do wykonania - proste i zaawansowane.

Spis treści

rozdział 1

Wprowadzenie do projektowania biżuterii 12

Zostań projektantem biżuterii	14
Koraliki i materiały do tworzenia biżuterii.	16
Drut i narzędzia do projektów z drutu	28
Technika macramé i narzędzia do robienia splotów	34
Półfabrykaty	36

rozdział 2

Sztuka projektowania 40

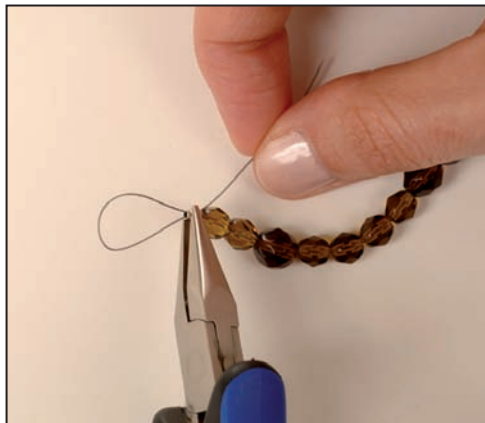
Harmonia kolorów	42
Waga, faktura i proporcje	46
Motywy i wzór	48
Zapisywanie pomysłów	49

rozdział 3

Podstawowe techniki nawlekania 50

Rozplanowanie projektu.	52
Wybór materiału do nawlekania.	54
Wybór metody wykończenia.	56
Nawlekanie i wykańczanie stalowej linki jubilerskiej.	57
Nawlekanie i wykańczanie sznurka i linek.	64
Nawlekanie i wykańczanie nitki jubilerskiej	76
Nawlekanie i wykańczanie drutu pamięciowego	80

rozdział 4

Bardziej zaawansowane techniki nawlekania 82

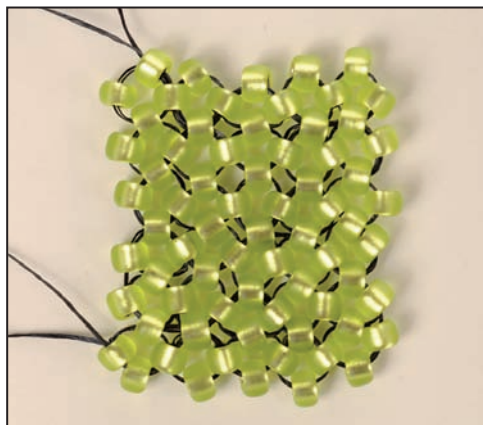
Biżuteria z wielu pasm koralików	84
Supły pomiędzy koralikami.	88
Tworzenie koronki, wisiorka i frędzli z koralików	92
Używanie koralików lub guzików w miejsce innych elementów	98

rozdział 5

Tkanie koralikami 102

Szablony do tkania koralikami	104
Wybieranie koralików, nitki oraz igły	105
Tkanie koralikami przy użyciu nitki jubilerskiej	108
Tkanie prostych ściegów bez krosna	112
Tkanie na krośnie	122
Popularne techniki wykończeniowe	126

rozdział 6

Podstawowe projekty z drutu 128

Wybieranie drutu	130
Zachowanie bezpieczeństwa.	135
Tworzenie ogniwek, szpilek z oczkiem oraz z łebkiem.	136
Tworzenie wisiorków z koralika i drutu oraz łączów do koralików	146
Tworzenie haczyków	152
Tworzenie prostych łańcuszków z drutu i koralu	160

rozdział 7

Bardziej zaawansowane projekty z drutu 164

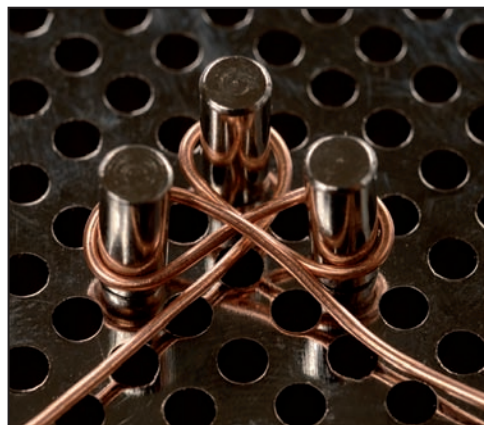
Tworzenie owijanego wisiorka briolette.	166
Używanie podwójnego drutu	168
Owijanie koralików wewnątrz ramy.	172
Tworzenie nowych rodzajów zapieć z drutu	180
Tworzenie złożonego łańcuszka z drutu.	186
Tworzenie pierścionka z drutu	190

rozdział 8

Używanie szablonu do drutu 194

Podstawowa technika	196
Tworzenie łączników z drutu	197
Formowanie zakończeń kolczyków.	206
Wzory szablonów	210

rozdział 9

Sploty i nawlekanie koralików w technice macramé 212

Terminologia	214
Przygotowanie podkładki do zaplatania	216
Tworzenie podstawowych węzłów macramé	218
Nawlekanie koralików między węzły macramé	226
Splatanie sznurków	228

rozdział 10

Proste projekty 232

Zabawny zestaw rozciąganych bransoletek z koralikami	234
Naszyjnik górskich plemion Tajlandii ze srebra i kamieni jubilerskich	236
Pierścionek z drutu pamięciowego z kryształowym sercem	238
Konopna bransoletka z węzłów prostych i koralików	240
Kosmiczne kryształowe kolczyki z zawieszka.	242
Męski naszyjnik ze skóry i koralików	244
Celtycka bransoletka z drutu z wisiorami	246
Pierścionek z parzystego ściegu płaskiego peyote	248
Zakładka do książki z łańcuszka stokrotek i dzwoneczków	250

rozdział 11

Projekty o średniej trudności 252

Łańcuszek na kostkę z wielu pasm typu Tin Cup	254
Konopny łańcuszek typu obroża z węzłami i koralikami.	258
Naszyjnik ze wstążki z wisiorkiem briolette.	261
Gotycki naszyjnik typu kolia z koralikami	264
Wiśniowa bransoletka tkana na krośnie	267
Kolczyki z łańcuszka bizantyjskiego i wisiorków z turkusa	270
Bransoleta z drutu z koralikami	272
Nowoczesna kwadratowa mata na stół	274
Bransoletka z drucianego szkieletu z koralikami.	277
Skórzana pleciona bransoletka z czterech pasm	280

rozdział 12

Poszerzanie horyzontów 282

Wybierz specjalizację.	284
Szukanie zaawansowanej pomocy i szkoleń	288
Zmień swoje hobby w biznes.	289

Dodatek A Materiały źródłowe 290

Skorowidz 296

rozdział

1

Wprowadzenie do projektowania biżuterii

Czy chciałbyś nauczyć się, jak tworzyć biżuterię i wyroby z koralików, ale nie wiesz, od czego zacząć? Ta książka zapozna Cię z podstawowymi umiejętnościami i technikami, których potrzebujesz, by tworzyć najbardziej popularne style biżuterii i wyroby z koralików.

W tym rozdziale poznasz podstawowe narzędzia, wyposażenie i materiały do tworzenia biżuterii. Następnie będziesz mógł stworzyć swoje własne miejsce pracy i zacząć rozwijać to kreatywne hobby.

Zostań projektantem biżuterii	14
Koraliki i materiały do tworzenia biżuterii	16
Drut i narzędzia do projektów z drutu.....	28
Technika macramé i narzędzia do robienia splotów	34
Półfabrykaty	36

Zostań projektantem biżuterii

Tworzenie biżuterii i wyrobów z koralików to bardzo osobiste i satysfakcjonujące zajęcie. Przy użyciu podstawowych materiałów i pewnej dozy kreatywności możesz przystrajać siebie i ludzi w Twoim otoczeniu pięknymi przedmiotami, które odzwierciedlają Twoje uczucia i styl.

Ludzie tworzyli biżuterię od tysięcy lat. Wraz z biegiem historii biżuteria i wyroby z koralików symbolizowały status społeczny, bogactwo i wierzenia. Niektóre kultury przypisywały swojej biżuterii i szlachetnym kamieniom magiczne moce. Dziś wiele osób wciąż postrzega biżuterię jako coś więcej niż wyłącznie obiekty dekoracyjne; używają jej, by wyrazić swoją miłość czy przywiązanie, z okazji zdarzeń o charakterze religijnym, politycznym, przy istotnych wydarzeniach życiowych, narodzinach dziecka i w innych ważnych okolicznościach. Nasz wybór biżuterii przekazuje ważną informację o nas samych. Pozwala nam — i ludziom w naszym otoczeniu — zrozumieć, jacy jesteśmy.

Kiedy zaczniesz wytwarzać swoją własną biżuterię i wyroby z koralików, będziesz wykorzystywał wiele z technik, których starożytni rzemieślnicy używali tysiące lat temu. Twoje projekty będą wyjątkowe, ponieważ będziesz wytwarzać je ręcznie zgodnie z własnymi wymogami. Doświadczysz satysfakcji tworzenia biżuterii, która naprawdę Ci się podoba (i pasuje do Ciebie), i unikniesz kupowania kiepskiej jakości biżuterii masowej produkcji, którą widzisz na każdym kroku w sklepach.

Wytwarzając własną biżuterię, możesz także oszczędzić pieniądze. Wykorzystując podstawowe techniki omówione w tej książce, będziesz w stanie niewielkim kosztem wytworzyć biżuterię podobną do tej, która widnieje na wystawach markowych sklepów jubilerskich w centrach handlowych. Również szukanie upominków dla miłośników biżuterii stanie się prostsze.

Jednym z najbardziej satysfakcjonujących aspektów projektowania biżuterii jest fakt, że Twoja kreatywność może służyć wybranemu przez Ciebie celowi i pasować do stylu, który najbardziej Ci odpowiada. Jeśli lubisz modę, możesz zostać swoim osobistym projektantem biżuterii. Jeżeli pasjonujesz się określoną kulturą, religią, filozofią lub okresem historycznym, Twoje projekty mogą odzwierciedlać to, co dla Ciebie ważne. Możesz nawet przekształcać swoją starą biżuterię w nowe, zmienione formy.

Podczas czytania tej książki daj sobie czas na eksperymentowanie i zabawę z nowymi technikami. Niektóre umiejętności możesz opanować bardzo szybko, inne wymagają ćwiczeń. Bądź cierpliwy i pamiętaj, że z czasem będziesz dużo szybciej realizował swoje projekty. Ciesz się z każdego nowego osiągnięcia i wykorzystaj nowo zdobyte umiejętności, by wnieść do swojego życia więcej kreatywności i wartości.

Koraliki i materiały do tworzenia biżuterii

Koraliki są najbardziej popularnym i powszechnie dostępnym elementem do tworzenia biżuterii. Możesz znaleźć je w pasmanteriach, specjalistycznych sklepach lub internecie (na stronach 292 – 293 znajdziesz listę miejsc, gdzie możesz nabyć koraliki). Standardowo koraliki są klasyfikowane według typu surowca, kształtu i rozmiaru.

Typowe surowce do produkcji koralików

KORALIKI SZKLANE

Szklane koraliki są dostępne na rynku we wszystkich kolorach i stylach, jakie możecie sobie wyobrazić. Ich jakość wynika często z tego, gdzie i z czego są wytwarzane. Na przykład wiele koralików wytwarzanych w Chinach i Indiach jest mniej jednolitych pod względem rozmiaru i koloru niż szklane koraliki z Europy; są one zwykle dużo tańsze niż koraliki europejskie.

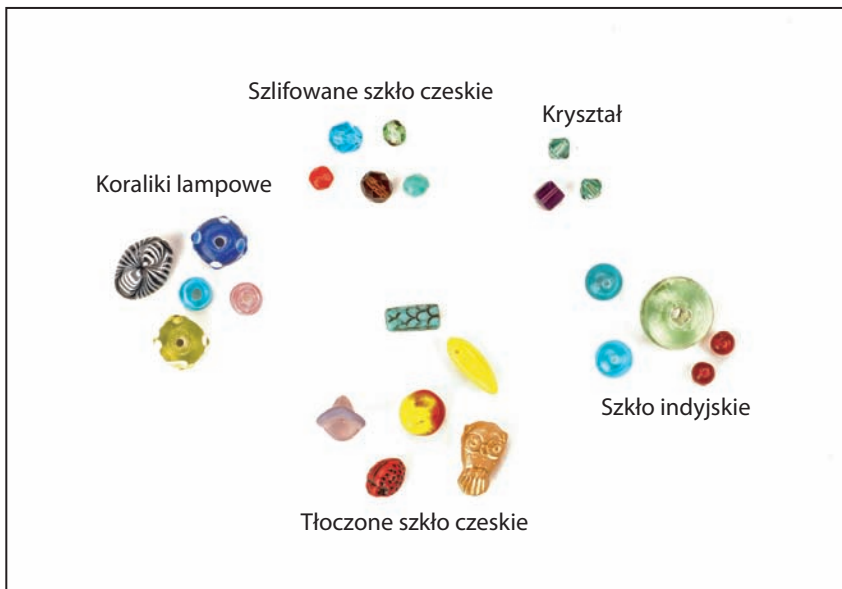
Część najbardziej popularnych szklanych koralików z Europy jest wytwarzana w Czechach. Są one nazywane *koralikami z czeskiego szkła*. Niektóre z tych koralików są *tłoczone*, czyli wytwarzane w formach.

Można je znaleźć w wielu zabawnych kształtach, jak kwiaty, zwierzęta czy owoce. Innym typem koralików z czeskiego szkła są *koraliki szlifowane*. Szlifowanie jest specjalnym procesem, który nadaje szkłu wyjątkowy połysk i blask. Jednak nawet koraliki szlifowane nie przykuwają wzroku tak bardzo jak *koraliki z kryształu*. Kryształ jest typem szkła, które zawiera małe ilości ołowiu. Ołów sprawia, że szkło jest bardziej plastyczne i może być cięte w bardziej precyzyjne kształty. Zmienia także kąt odbicia światła od szkła, co daje niesamowity blask. Najwyższej jakości koraliki z kryształu są produkowane w Austrii i Czechach, ale tańsze egzemplarze pochodzą także z Chin.

Drobne koraliki są małutkimi koralikami ze szkła, które są powszechnie używane do produkcji tkanin wyszywanych koralikami. Możesz je również wykorzystać do tworzenia cienkich sznureczków koralików. Podobnie jak w przypadku większych koralików, ich jakość w dużej mierze zależy od tego, jak i gdzie były wytwarzane. W rozdziale 5. nauczysz się więcej o nawlekaniu koralików i selekcjonowaniu rodzajów drobnych koralików.

Chociaż większość szklanych koralików jest produkowana maszynowo, niektóre są robione ręcznie. *Lampworki* są szczególnie popularnym rodzajem ręcznie produkowanych koralików ze szkła. Są wyrabiane przez ręczne nakładanie płynnego szkła na metalowe pręciki.

Inne koraliki są tworzone półręcznie i półautomatycznie. Na przykład niektóre koraliki produkowane maszynowo są *ręcznie obrabiane* albo szlifowane, aby miały wiele płaskich powierzchni i imitowały wygląd kamieni jubilerskich.

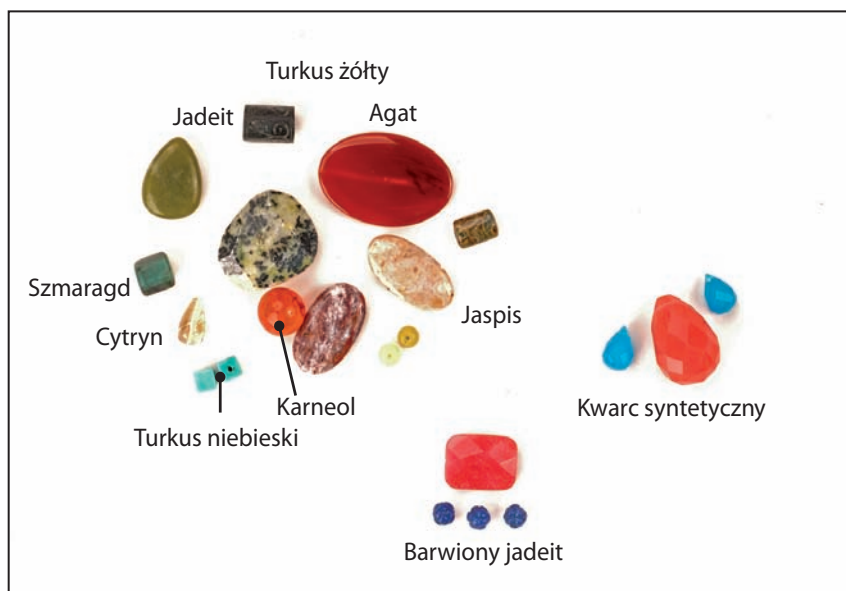
KAMIENIE JUBILERSKIE

Większość kamieni jubilerskich jest wytwarzana z *półszlachetnych* kamieni. Kamienie półszlachetne występują częściej i są mniej kosztowne niż kamienie *szlachetne*, wykorzystywane w wytwornych wyrobach jubilerskich. Agat, jadeit, kwarc, jaspis i turkus to przykłady popularnych kamieni półszlachetnych. Możesz również napotkać półszlachetne wersje droższych kamieni, takich jak rubin, ametyst, szmaragd i cytryn.

Kamienie szlachetne są zazwyczaj obrabiane ręcznie. Podobnie jak w przypadku koralików szklanych, ich jakość i koszt zależą zwykle od tego, gdzie zostały wytworzone.

Niektóre z kamieni jubilerskich w najbardziej przystępnych cenach są wytwarzane w Indiach. Są kolorowe i piękne, ale mniej jednolite pod względem kształtu i rozmiaru niż droższe kamienie jubilerskie z Chin.

Wiele kamieni jubilerskich jest *ulepszanych*, co oznacza, że mogą być barwione, oliwione, ogrzewane, naświetlane lub napuszczane woskami. Takie działania poprawiają wygląd kamieni niższej jakości, ale ulepszone kamienie są mniej wartościowe niż wyższe jakościowo, nieulepszane kamienie. Ulepszone kamienie jubilerskie nie są tym samym co kamienie *syntetyczne*. Kamienie syntetyczne w rzeczywistości nie są robione z kamienia; są innym materiałem, który imituje kamień. Wiele kamieni syntetycznych — szczególnie kwarc syntetyczny — jest wytwarzanych ze szkła. Mogą być bardzo piękne, ale zwykle postrzega się je jako podrzędne w stosunku do kamienia naturalnego.

CIĄG DALSZY NA NASTĘPNEJ STRONIE

Koraliki i materiały do tworzenia biżuterii (kontynuacja)

KORALIKI CERAMICZNE

Koraliki ceramiczne są wytwarzane z gliny. Mogą mieć prosty, naturalny wygląd albo być mocno dekoracyjne. Kolorowe koraliki ceramiczne są zwykle malowane, zdobione albo glazurowane. W przypadku koralików *malowanych* farba jest nakładana pędzlem lub koraliki są maczane w farbie. Aby utrwalić farbę, na powierzchnię koralika może zostać nałożona warstwa lakieru. Koraliki *drukowane* są ozdabiane stemplami z farby albo wzorami *przeniesionymi* z innych powierzchni. Naniesione wzory są zwykle utrwalane przy wykorzystaniu wysokiej temperatury, w przeciwnym razie są bardzo podobne do stempli. Nadruki i nano-szone wzory tworzy się szybciej i są one bardziej regularne niż wzory malowane ręcznie. Koraliki *glazurowane* są pokryte barwionym lub przezroczystym szkłem.

Niektóre koraliki ceramiczne są kształtowane ręcznie, inne są formowane, wykrawane albo *odciskane*. Wyciskane koraliki mają zamierzone trójwymiarowe wzory, które powstają przez przyciskanie formy lub narzędzia modelującego do gliny, zanim zdąży ona zastygnąć.

KORALIKI METALOWE

Koraliki metalowe mogą być wytwarzane z metali szlachetnych albo metali bazowych. *Metale szlachetne* są rzadsze i droższe niż metale bazowe. Najbardziej popularnymi metalami szlachetnymi używanymi przy ręcznym wyrobie biżuterii są srebro sterling oraz złoto. *Metale bazowe* oznaczają wszystkie bardziej powszechne, tańsze metale, takie jak miedź, brąz, nikiel, cyna czy aluminium, oraz każdą mieszankę czy *stop* więcej niż jednego typu metali bazowych. Koraliki z metali bazowych są często wykańczane lub powlekane. *Wykańczanie* jest techniką wykorzystywaną, by zmienić kolor powierzchni metalu, aby wyglądał jak inny metal. Może być ona również wykorzystywana do przyciemniania metalu, nadawania mu wyglądu metalu *oksydowanego* albo antycznego. Metal *powlekany* jest pokryty bardzo cienką warstwą innego metalu. Popularnymi przykładami powlekania są złocenie i posrebrzanie. Koraliki powlekane ładnie wyglądają, ale ich powłoka może się stosunkowo łatwo zetrzeć.

Większość solidnych koralików metalowych jest *odlewana* lub wytłaczana. Puste w środku koraliki są zwykle wytwarzane z dwóch wytłoczonych kawałków metalu złączonych ze sobą. Ręcznie robione koraliki są zwykle wytwarzane z metali szlachetnych i są zdecydowanie droższe niż koraliki odlewane — ze względu na czas i wysiłek, jakie są potrzebne, by je wytworzyć. Większość ręcznie robionych koralików jest produkowana przy użyciu tradycyjnych zaawansowanych technik jubilerskich. Inne są formowane ręcznie z masy metalowej. (Więcej informacji na temat tworzenia wyrobów z metalu i masy metalowej znajdziesz w rozdziale 12.).

KORALIKI PLASTIKOWE

Podczas gdy niektóre koraliki plastikowe są niedrogie i niskiej jakości, inne mają wyższą cenę i są obiektem zainteresowania kolekcjonerów. Szczególnie poszukiwane są koraliki wytwarzane z twardego zabytkowego plastiku, takiego jak *bakelit* czy *celuloid*. *Żywica syntetyczna* jest miękkim plastikiem do tworzenia jasnych, kolorowych koralików lub do imitowania materiałów naturalnych, takich jak bursztyn czy cynober. (W rzeczywistości współczesne koraliki zwane „cynobrem” są zwykle wytwarzane z czerwonej lub czarnej żywicy, ponieważ naturalny cynober jest silnie toksyczny). Niektóre podstawowe plastikowe albo *akrylowe* koraliki są powlekane, aby wyglądały jak koraliki metalowe. Inne wyglądają jak obrobiona kość, skorupa żółwia czy perły.

Wiele ręcznie robionych koralików plastikowych jest wytwarzanych z *gliny polimerowej*, która jest ciężkim plastikiem i może być łatwo kształtowana i obrabiana w celu uzyskania ciekawych efektów artystycznych (po więcej informacji o glinie polimerowej sięgnijcie do rozdziału 12.).

KORALIKI ORGANICZNE

Historycy wierzą, że pierwsze koraliki w historii były wytwarzane z małych ziaren albo niewielkich kawałków muszli. Te materiały są *organiczne*, ponieważ pochodzą od żyjących organizmów. Perły od wieków były ulubionym organicznym materiałem na koraliki. Perły są tworzone przez niewielkie wodne stworzenia nazywane *małżami*. Kiedy do tkanki małża dostanie się jakiś element drażniący, na przykład ziarno piasku, stworzenie wydziela wokół niego substancję zwaną *macicą* lub *masą perłową*. Wiele warstw macicy tworzy perłę. Większość pereł jest *hodowana*, co oznacza, że element drażniący został ręcznie umieszczony w tkance małża, by doprowadzić do stworzenia perły. Perły *naturalne* to te powstałe bez ludzkiej ingerencji. Są bardzo rzadkie i drogie, więc perły, których będziecie używać, będą prawdopodobnie perłami hodowanymi. Koraliki perłowe są zwykle barwione, ale możecie je również znaleźć w naturalnym białym, kremowym albo jasnobrązowym kolorze. Istnieje wiele poziomów jakości, czyli *klas*, pereł. Nawet odmiany najtańsze, niższej jakości będą wyglądać oszałamiająco w oprawie.

Innymi materiałami na koraliki organiczne są drewno, ziarna, muszle, bursztyn, kości i rogi. *Bursztyn* jest lekkim materiałem wytwarzanym z naturalnej żywicy drzew, które rosły przed wiekami. Koraliki kościane i rogowe zwykle pochodzą z dużych zwierząt hodowlanych, takich jak krowy czy owce. Koraliki tworzone z tych materiałów są zwykle wytwarzane ręcznie, a wiele jest ręcznie obrabianych.

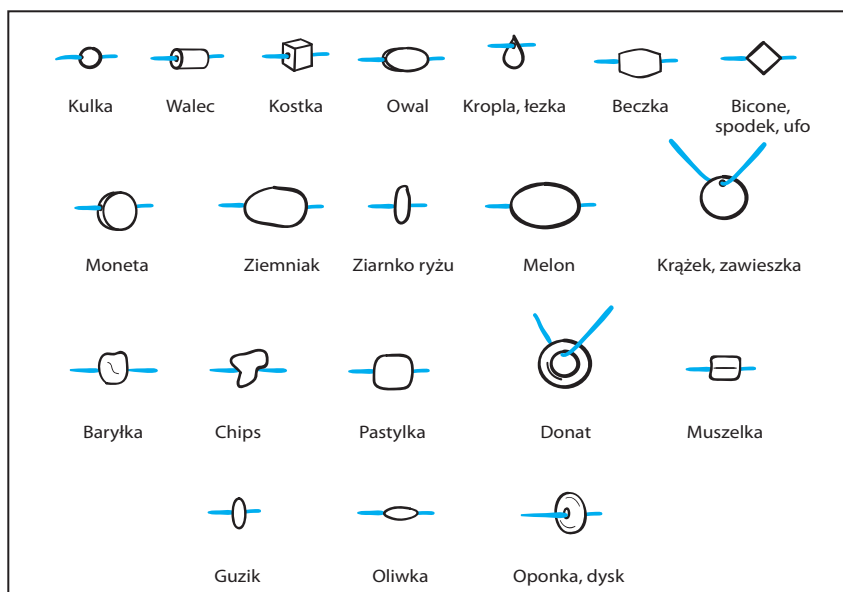

CIĄG DALSZY NA NASTĘPNEJ STRONIE

Koraliki i materiały do tworzenia biżuterii (kontynuacja)

Kształty koralików

Koraliki są dostępne w wielu kształtach. To są najbardziej powszechne kształty, na które z pewnością natkniesz się, kupując koraliki.

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

Czym są nakładki na koraliki?

Nakładki na koraliki są małymi elementami w kształcie spodka, które przytwierdza się na końcach koralików. Możesz nawleć nakładkę przed i po koraliku, aby nadać mu bardziej ozdobny wygląd. Nakładki są zazwyczaj robione z metalu i mogą być proste lub mieć bardzo bogatą stylistykę. Dla osiągnięcia najlepszych rezultatów wybierz nakładki, które najbardziej odpowiadają rozmiarem koralikom, by stworzyć złudzenie, że stanowią część koralu, który znajduje się między nimi.

Rozmiary koralików

Z wyjątkiem małych koralików rozmiary są zwykle podawane w milimetrach.

Rozmiarem okrągłego koralika jest jego *średnica*, która ma taką samą wartość jak jego *długość* (odległość pomiędzy dwoma otworami wywierconymi w koralu) lub *szerokość* (odległość pomiędzy dwiema pozostałymi stronami koralika). Rozmiary koralików o innym kształcie są zwykle opisane zarówno przez długość, jak i szerokość. Zazwyczaj najpierw podawana jest długość, ale zdarzają się sytuacje odwrotne. (Z tego powodu ważne jest, by obejrzeć koralik i sprawdzić, jaka jest jego długość i szerokość). Podawana jest także wielkość otworu koralika (co ma znaczenie przy doborze grubości materiału, na który jest nawlekany). Oto kilka przykładów popularnych rozmiarów koralików.

CIĄG DALSZY NA NASTĘPNEJ STRONIE

2 mm		11 mm	
3 mm		12 mm	
4 mm		14 mm	
5 mm		16 mm	
6 mm		18 mm	
7 mm			
8 mm			
9 mm			
10 mm			

6 x 4	
7 x 5	
8 x 6	
10 x 8	
12 x 10	
14 x 10	
16 x 12	

Koraliki i materiały do tworzenia biżuterii *(kontynuacja)*

Wisiory i zawieszki

W każdym typie biżuterii możesz wykorzystać gotowe wisiorki i zawieszki. Są one sprzedawane w większości sklepów z koralikami i artykułami jubilerskimi, a ponadto możesz odczepić je od starej biżuterii i wykorzystać w nowych wzorach.

Wisiory są zwykle większe niż zawieszki i służą jako centralny element naszyjników. Mogą być tworzone z tych samych materiałów, z których są wytwarzane koraliki. Małe elementy, które przytwierdzają wisiory do naszyjników, nazywane są *krawatkami*.

Zawieszki są zwykle używane raczej jako element akcentujący niż centralna ozdoba biżuterii. W swoim wyrobie możesz wykorzystać pojedynczą zawieszkę lub zestaw kilku z nich. Zawieszki są zwykle przytwierdzane do biżuterii za pomocą kółeczek (zobacz na stronie 37).

Materiały do nawlekania koralików

Możesz nawlekać koraliki na wiele różnych materiałów. Oto krótki przegląd najbardziej popularnych materiałów służących do nawlekania koralików. Więcej na ich temat dowiesz się w rozdziałach 3., 4. oraz 5.

DRUT PAMIĘCIOWY I LINKA JUBILERSKA

W przeciwieństwie do zwykłych metalowych drucików *stalowa linka jubilerska* jest miękka i elastyczna. Składa się z wielu metalowych włókien, które są zesnute lub skręcone razem. Większość takich linek jest pokryta cienką warstwą nylonu. Aby dowiedzieć się więcej o tym typie linki i jego rozmiarach, zobacz dział „Wybór materiału do nawlekania” w rozdziale 3.

Drut pamięciowy jest twardym drutem zrobionym z jednego włókna, który został zaprojektowany tak, by zachowywał okrągły kształt. Możesz go wykorzystać to tworzenia zdobionych koralikami bransoletek, naszyjników czy pierścionków o okrągłym kształcie, które nie wymagają zapięcia.

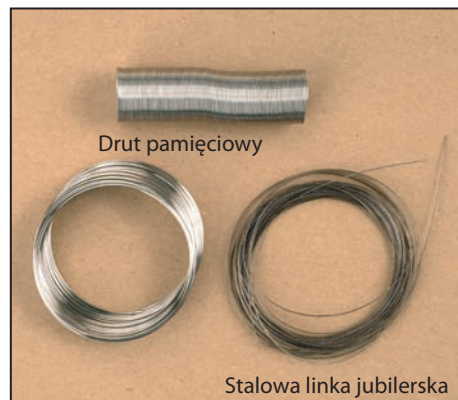
SZNURKI, WSTĄŻKA I INNE MATERIAŁY DO NAWLEKANIA KORALIKÓW

Sznurki są niemetalowym materiałem, który często składa się z mniejszych włókien skręconych razem. Jedwab, nylon, bawełna i satyna to popularne przykłady materiałów składających się z wielu włókien. Skóra, zamsz i guma są typowym materiałem na linki z jednego włókna. Rozciągliwe materiały mogą składać się z jednego lub wielu włókien. Większość materiałów do nawlekania jest mierzona w milimetrach w zależności od ich średnicy, ale niektórzy producenci korzystają z własnej nomenklatury, stosując numery lub litery. *Wstążka* do koralików jest zwykle wytwarzana z miękkiego włókna, takiego jak organza lub satyna.

NITKA JUBILERSKA

Nitka jubilerska jest specjalnym włóknem syntetycznym stworzonym do nawlekania koralików. Ma bardzo małą średnicę i nadaje się do przeświedzenia nawet przez bardzo małe dziurki w koralikach. Podobnie jak linka, zwykle składa się z wielu włókien. Nitka jubilerska jest zazwyczaj mocniejsza i gładsza niż nitka krawiecka. Aby dowiedzieć się więcej o rozmiarach nitki jubilerskiej, zajrzyj do działu „Wybieranie koralików, nitki oraz igły” w rozdziale 5.

CIĄG DALSZY NA NASTĘPNEJ STRONIE

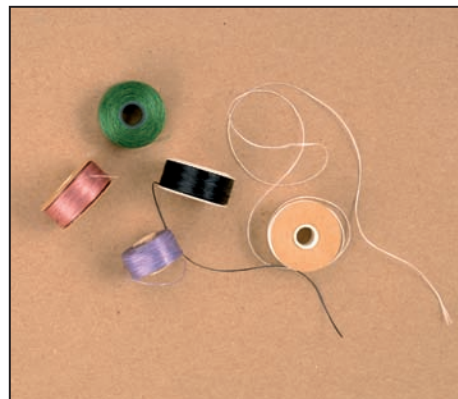
Drut pamięciowy

Stalowa linka jubilerska

Wstążka

Sznurek

Koraliki i materiały do tworzenia biżuterii (kontynuacja)

Narzędzia i wyposażenie do nawlekania koralików

Chociaż koraliki i materiały do ich nawlekania są podstawą każdego projektu z koralików, istnieje wiele narzędzi i elementów wyposażenia, które mogą ułatwić Ci pracę i pomóc przy bardziej skomplikowanych projektach. Poniżej znajdziesz opis przyrządów, które mogą być pomocne. Więcej o pracy z nimi dowiesz się w rozdziałach 3., 4. i 5.

DYWANIKI, PODSTAWKI I TABLICE

Ponieważ wiele koralików jest okrągłych, toczą się i z łatwością mogą zniknąć z Twojego pola widzenia. W takich sytuacjach pomocny będzie *dywanik na koraliki*. Rolę takiego dywanika może spełniać każda płaska powierzchnia o fakturze, która zapobiegnie turlaniu się koralików. Możesz wykorzystać najzwyczajszą ściereczkę z frotte albo specjalnie zaprojektowany gumowy dywanik ze specjalistycznego sklepu. Piankowy materiał wyściełający z fakturą również sprawdza się w tej roli.

Drobne koraliki trzymaj na ceramicznym spodeczku albo w płytce, gładkiej miseczce. Dzięki temu łatwiej będzie Ci uchwycić koralik za pomocą igły.

Tablica do układania koralików jest trójwymiarową tacką z wyżłobieniami do przytrzymywania i układania koralików. Większość takich tablic jest wykonana z plastiku i wyłożona aksamitem, który zapobiega przemieszczaniu się koralików. Tablice są dostępne w rozmaitych kształtach i rozmiarach i zwykle mają naniesioną miarę, która pozwoli Ci ustalić długość Twoich projektów.

TASMY I ZACISKI

Wyobraź sobie, że chcesz nawlec niektóre koraliki przed trwałym zabezpieczeniem końcówki materiału, na który nawlekasz. Możesz zapobiec zsuwaniu się koralików dzięki tymczasowemu zabezpieczeniu końca kawałkiem taśmy maskującej lub zaciskiem. *Zaciski krokodylkowe* są małymi metalowymi zaciskami zwykle używanymi w pracach elektrycznych. Nadają się szczególnie do zaciskania linki. W specjalistycznych sklepach z koralikami i sklepach z materiałami jubilerskimi możesz znaleźć specjalne zaciski do koralików zwane *Bead Stopper*.

MIARKI

Warto mieć pod ręką linijkę i miarkę krawiecką, by móc zmierzyć długość żyłek, koralików i innych elementów, w tym gotowych projektów. Możesz także użyć rozsuwanej *suwmiarki*, by określić rozmiary koralików i innych elementów. Suwmiarki mają oznaczenia, które nachodzą na siebie, by pokazać Ci, jaki jest rozmiar danego elementu. Są relatywnie niedrogie i można za ich pomocą dokonać bardzo dokładnych pomiarów.

OSTRE NOŻYČKI ALBO ČĄŻKI

Dobra para małych, ostrych nożyczek pomoże Ci gładko przeciąć lub przyciąć miękkie materiały do nawlekania, takie jak linka, wstążka, nitka, a nawet mniejsze druciki jubilerskie. Do większych drucików albo po to, by szybciej przecinać miękkie materiały, możesz użyć przyrządu o krótkich ostrzach, czyli *czążków*. Staraj się unikać używania nożyczek lub *czążków* do czegoś innego niż materiał do nawlekania koralików; twarde materiały mogą je zniszczyć lub stępić.

SZCZYPCE DO ZACISKANIA

Możesz zabezpieczyć końce materiału do nawlekania za pomocą małych składanych koralików albo rurek nazywanych *zaciskami* lub *łapaczkami* (zobacz dział „Kulki zaciskowe i zaciski” na stronie 36). Aby przytwierdzić zacisk, będziesz potrzebować pary małych kombinerek albo specjalnie zaprojektowanych szczypiec płaskich. Małe kombinerki mają krótką, gładką i ostro zakończoną końcówkę. Chociaż podobne kombinerki są sprzedawane w sklepach z narzędziami, najlepiej kupić je w specjalistycznym sklepie z koralikami albo sklepie z akcesoriami jubilerskimi. Szczypce zaciskowe można zwykle kupić w miejscach z artykułami do produkcji koralików (więcej na ich temat dowiesz się na stronie 60 w rozdziale 3.).

IGŁY I ODŻYWKI DO NICI

Niektóre materiały do nawlekania koralików są wystarczająco sztywne, tak że nie potrzebujesz igły, by nawleć koralik. To dotyczy na przykład druczka jubilerskiego i stalowej linki. Ale w przypadku bardzo cienkiej czy miękkiej linki albo nitki jubilerskiej igła może bardzo ułatwić proces nawlekania. Istnieje kilka rodzajów igieł, które są wykorzystywane do nawlekania koralików. Rodzaj igły, którą wykorzystasz do danego projektu, zależy od typu materiału do nawlekania oraz koralików, z których tworzysz swoje dzieło. (Więcej informacji o igłach znajdziesz na stronie 64 w rozdziale 3. — w dziale „Igły do nawlekania sznurka i linek”, oraz na stronie 107 w rozdziale 5. — w dziale „Wybieranie igły do nitki jubilerskiej”).

Zanim nawleczesz koraliki na żyłkę albo nitkę jubilerską, dobrym pomysłem jest natłuszczenie nitki woskiem pszczelim lub odżywką do nici. *Wosk pszczeli* jest sprzedawany w kostkach w większości sklepów z akcesoriami do tworzenia biżuterii. Kiedy wcierasz go w kawałek nici, warstwa wosku przywiera do powierzchni nici i chroni ją przed wilgocią oraz delikatnie usztywnia, co ułatwia dalszą pracę. Jednak niektórzy wytwórcy unikają wosku, ponieważ przyciąga zabrudzenia i sprawia, że nić się klei.

Odżywka do nici jest alternatywą dla wosku pszczelego. Jest zwykle sprzedawana w małych plastikowych pudełeczkach w specjalistycznych sklepach z koralikami lub materiałami. Nakłada się ją przez delikatne wciskanie palcem nici do odżywki aż do całkowitego zanurzenia. Odżywka sprawia, że nić jest bardziej trwała i mniej się płącze. Nie jest tak klejąca jak wosk pszczeli i mniej absorbuje zabrudzenia.

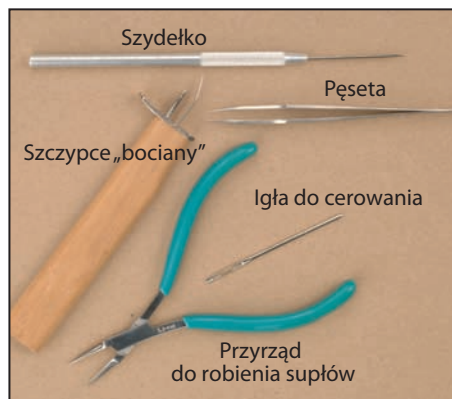
CIĄG DALSZY NA NASTĘPNEJ STRONIE

Koraliki i materiały do tworzenia biżuterii (kontynuacja)

SZYDEŁKA I NARZĘDZIA DO WIĄZANIA SUPEŁKÓW

Szydełko pomoże Ci zawiązać supełek zaraz za koralikami. Znajdziesz je w większości sklepów z koralikami, zamiast niego możesz użyć również igły do cerowania. Wąska pęseta albo szczypce „bociany” automatycznie manewrują materiałem do nawlekania, kiedy Ty robisz supeły. (Więcej o tym, jak używać szydełka i specjalnego przyrządu do robienia supełów, dowiesz się w rozdziale 4.).

KLEJE I WYKAŁACZKI

Klej jest często używany, by zabezpieczyć węzły na końcach materiału do nawlekania albo by przytwierdzić komponenty do bazy (zobacz „Półfabrykaty” na stronie 36). Jednym z najbardziej popularnych klejów używanych przy produkcji biżuterii jest UHU Twist & Glue lub Cyjanopan żel. Ten gęsty, przezroczysty klej zasycha stosunkowo długo, ale pozostaje elastyczny i wodoodporny. Możesz go znaleźć w sklepach z koralikami, akcesoriami jubilerskimi lub w sklepach z narzędziami. Dobrym pomysłem jest nakładanie kleju na małe obszary za pomocą wykałaczki i posiadanie pod ręką ręczników papierowych, by w razie potrzeby zetrzeć nadmiar kleju.

Klej szybkoschnący jest również używany przy produkcji biżuterii. To klej, który możesz nabyć w małych wyciskanych buteleczkach w supermarketach albo kioskach. Jak sama nazwa wskazuje, ten klej zasycha bardzo szybko. Staje się jednak kruchy i może łamać się i pękać. W niektórych przypadkach, na przykład dla zabezpieczenia małych supełków, możesz użyć bezbarwnego lakieru do paznokci jako alternatywy dla kleju. Niezależnie od typu kleju, jaki wybierzesz, zawsze nakładaj go w dobrze wentylowanym pomieszczeniu i unikaj wdychania oparów.

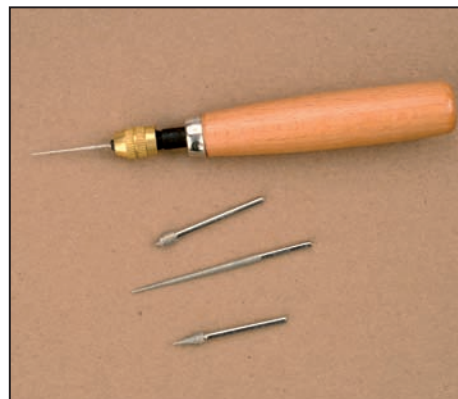
UCHWYTY DO NICI

Niektóre techniki wymagają, żebyś w czasie pracy trzymał jednocześnie kilka nici. Jednym ze sposobów jest okręcenie nici na cienkim pospolitym kółku do zasłony prysznicowej. Są one dostępne w wielu sklepach z akcesoriami jubilerskimi i są relatywnie tanie. Jako rozwiązanie alternatywne możesz spróbować użyć uchwytu do nici. Takie uchwyty są zrobione z grubego metalowego drutu lub plastiku i wyglądają jak duże agraftki. Możesz je znaleźć w sklepach z nićmi lub tkaninami. Funkcję uchwytów do nici może spełniać wiele innych przedmiotów, na przykład małe karabińczyki (sprzedawane jako zawieszki do kluczy), a nawet zwykłe kółka z drutu.

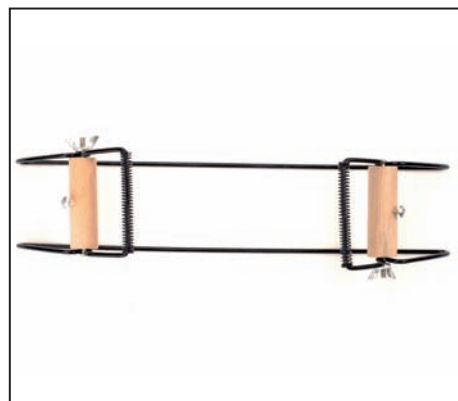
ROZWIERTAKI DO KORALIKÓW

Rozwiertaki do koralików są ręcznymi urządzeniami z szorstką, zaostroszoną końcówką. Używa się ich podobnie jak papieru ściernego do wygładzania dziurek w niektórych koralikach przed ich nawleczeniem. Rozwieranie usuwa poszarpane krawędzie, które mogłyby uszkodzić materiał do nawlekania. Możesz także użyć rozwiertaka, by delikatnie powiększyć dziurkę w koralikach zrobionych z miękkich materiałów. Rozwiertaki do koralików sprawdzają się najlepiej na koralikach zrobionych z kamienia, materiałów organicznych, plastiku czy ceramiki. Dla uzyskania najlepszych rezultatów zwilżaj końcówkę rozwiertaka podczas jego stosowania.

KROSNO DO KORALIKÓW

Krosna do koralików są małymi specjalistycznymi krosnami zaprojektowanymi do wytwarzania długich pasm materiału tkanego koralikami. Są dostępne w różnych kształtach i rozmiarach. Większość ma długie prostokątne ramy z pręcikami na obu końcach, które zabezpieczają nitkę jubilerską. Możesz nabyć je w większości sklepów z koralikami oraz u dostawców, którzy specjalizują się w drobnych koralikach i materiałach do tkania koralikami.

PRZECHOWYWANIE I ORGANIZACJA

Być może największym wyzwaniem w produkcji wyrobów z koralików jest przechowywanie wielu rodzajów koralików i elementów, które z czasem zgromadzicie. Niektóre mogą być pozostałościami po poprzednich projektach, podczas gdy inne wciąż czekają na swoje zastosowanie. Możesz przechowywać koraliki w małych pojemniczkach wielokrotnego użytku, na przykład w słoiczkach po posiłkach dla dzieci albo buteleczkach po lekach, możesz też nabyć plastikowe lub akrylowe pojemniki z segmentami specjalnie na koraliki. Staraj się trzymać je w przezroczystych pojemnikach, by zawsze były widoczne. Używaj łyżeczki albo miarki do koralików, by wyjmować koraliki i umieszczać je z powrotem w pojemniczkach po skończonej pracy. Możesz podzielić pojemniczki w zależności od typu, materiału czy koloru elementów, które się w nich znajdują.

Miarka do koralików

Drut i narzędzia do projektów z drutu

Projekty z drutu polegają na kształtowaniu metalowego drutu w użyteczne i dekoracyjne elementy i wyroby. Aby projektować biżuterię z drutu, potrzebujesz właściwego rodzaju drutu oraz prostych narzędzi, które pozwolą Ci go kształtować. Ten dział stanowi wprowadzenie do tematyki związanej z drutem i narzędziami do jego kształtowania. Więcej na ten temat dowiesz się w rozdziałach 6., 7. oraz 8.

Drut i narzędzia

DRUT JUBILERSKI

Możesz tworzyć biżuterię z drutu, wykorzystując każdy drut z metalu bazowego lub szlachetnego, który jest miękki i łatwo się zgina. (Zwróć uwagę, by nie pomylić drutu wykorzystywanego do produkcji biżuterii z drutu z drucikiem do nawlekania koralików, czyli tzw. stalową linką jubilerską, która zostanie omówiona w rozdziale 3.). Najbardziej popularnymi metalami bazowymi do wyrobów z drutu są miedź, miedź platerowana, nikiel i brąz. Biżuteria z metali szlachetnych jest zwykle wytwarzana ze srebra pr. 925, czystego srebra albo z drutu pokrywanego złotem. *Srebro pr. 925* jest stopem, który zawiera co najmniej 92,5% srebra i nie więcej niż 7,5% metali bazowych (zwykle miedzi). Czyste *srebro* zawiera co najmniej 99,9% srebra i może zawierać 0,1% albo mniej metali bazowych. (Drut z czystego srebra jest przede wszystkim wykorzystywany do zaawansowanych projektów, które wymagają wyjątkowo miękkiego drutu, takich jak łączenie drutu i techniki sztytkowania opisane na stronie 284 w rozdziale 12.). *Drut pokrywany złotem* składa się z rdzenia z metalu bazowego, pokrytego warstwą prawdziwego złota. Ten typ drutu zawiera dużo więcej złota niż drut *pozłacany*, który ma bardzo cienką warstwę złota na powierzchni. Druty są dostępne w różnych rozmiarach w zależności od średnicy. Na stronie 132 w rozdziale 6. znajdziesz porównanie średnic drutu i zalecane sposoby ich wykorzystania.

NAJCZĘŚCIEJ ZADAWANE PYTANIA

Czym jest stopień twardości drutu?

Stopień twardości odnosi się do wytrzymałości i sztywności drutu. Druty o niskim stopniu twardości są łatwiejsze do zginania niż druty o wysokim stopniu twardości. Druty z metali bazowych mają zwykle niski stopień twardości, ale kiedy kupujesz drut ze srebra pr. 925, możesz zwykle wybrać pożądany stopień twardości. Druty ze srebra pr. 925 z najniższym stopniem twardości są najbardziej uniwersalne do produkcji biżuterii, ponieważ najłatwiej się z nimi pracuje. Możesz jednak chcieć wykorzystać srebrny drucik o wysokim stopniu twardości, jeżeli chcesz, by gotowy element był relatywnie sztywny. Na przykład zawieszki i bigle są bardziej trwałe, kiedy są wykonane z drutu o wyższym stopniu twardości.

Możesz także zmienić stopień twardości miękkiego drutu przez zahartowanie go młotkiem. Kiedy uderzasz młotkiem w drucik, cząsteczki przemieszczają się i metal staje się bardziej sztywny. Aby dowiedzieć się więcej o typach młotków i narzędziach, zajrzyj na strony 30 – 32.

MAŁE KOMBINERKI

Jak dowiedziałeś się na stronie 25, małe kombinerki ściskające są typem szczypiec o krótkiej, ostro zakończonej końcówce. Są one najbardziej uniwersalnym narzędziem używanym przy tworzeniu biżuterii z drutu. Ich końcówki są węższe na końcach i szersze przy podstawie. Niektóre kombinerki mają proste końcówki, podczas gdy inne są wygięte pod kątem. Ważne, by do prac z drutem używać szczypiec, które mają gładkie, a nie ząbkowane szczęki. Ząbkowane szczęki mogą zostawić niechciane ślady na miękkich metalach. Małe kombinerki są dostępne w wielu rozmiarach, ale na początek wystarczy para o standardowym rozmiarze. Jeśli wyspecjalizujesz się w bardziej zaawansowanych pracach z wykorzystaniem drutu o bardzo małej średnicy, możesz zechcieć zainwestować w parę o bardzo wąskich końcówkach.

SZCZYPCE PŁASKIE

Szczypce płaskie mają długie prostokątne szczęki. Podobnie jak w przypadku kombinerek, ważne, by używać pary o gładkich szczękach. Szczypce płaskie są dostępne w wielu szerokościach i długościach, ale do większości zastosowań wystarczy standardowa para dla osoby początkującej.

SZCZYPCE OKRĄGŁE

Szczypce okrągłe mają silnie zaokrąglone szczęki. Możesz znaleźć szczypce okrągłe z bardzo długimi końcówkami w sklepach z narzędziami, ale wersje z krótszą końcówką lepiej nadają się do wytwarzania biżuterii. Są dostępne w większości sklepów z koralikami i akcesoriami jubilerskimi.

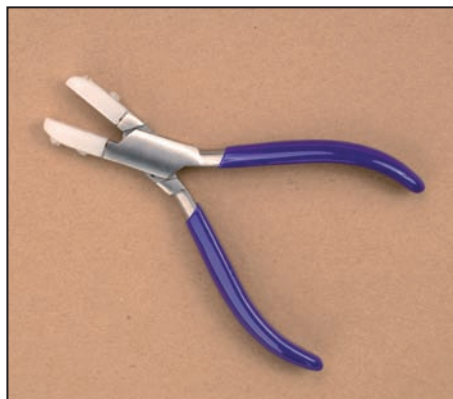

CIĄG DALSZY NA NASTĘPNEJ STRONIE

Drut i narzędzia do projektów z drutu (kontynuacja)

SZCZYPCE Z NYLONOWĄ KOŃCÓWKĄ

Szczypce z nylonową końcówką są specjalnymi szczypcami z plastikową szczęką. Większość modeli posiada wymienny plastikowy wkład, który możesz zmienić, gdy się zużyje. Ponieważ ich szczęki są bardziej miękkie niż metal, szczypce z nylonową końcówką nie rysują i nie niszczą drutu, co może mieć miejsce w przypadku normalnych szczypiec. W produkcji biżuterii są zwykle używane do prostowania drutu, który został zagięty lub skręcony. Więcej szczegółów na temat ich używania znajdziesz na stronie 145. Szczypce z nylonową końcówką są dostępne w większości sklepów z artykułami jubilerskimi.

CĄŻKI BOCZNE

Cążki boczne są specjalnym typem cążków do drutu, zaprojektowanych, by tworzyć płaskie, gładkie nacięcia w drucie. Są najlepszymi cążkami do produkcji biżuterii, ponieważ zwykle chcesz, by koniec drucika był gładki, a nie poszarpany. Musisz jednak pamiętać, że cążki boczne robią płaskie nacięcia tylko jedną stroną szczęki; druga strona tworzy cięcie poszarpane. Kiedy ich używasz, upewnij się, że płaska strona cążków jest zwrócona w odwrotną stronę niż końcówka drucika, który przycinasz. Najlepsze cążki do produkcji biżuterii są sprzedawane w sklepach z artykułami jubilerskimi.

MŁOTKI

Młotek cyzelerski jest popularnym rodzajem młotka używanym w produkcji biżuterii. Właściwie został zaprojektowany do uderzania w inne narzędzia (nazywane *puncami*), aby wybijać wzory na kawałku metalu, ale nadaje się również do spłaszczania i utwardzania drutu. Główka, czyli płaska powierzchnia młotka jest gładka i lekko zaokrąglona, co pozwala łatwiej zwęzić drucik przez uderzanie w niego pod niewielkim kątem. Dwoma innymi przydatnymi rodzajami młotków są młotek nylonowy oraz skórzany. Oba mają miękkie główki, które nie zarysują ani nie zniszczą drucika. Są użyteczne do prostowania i delikatnego usztywniania drucika, przy czym nie spłaszczają go. Młotki nylonowe i skórzane mogą zostać zakupione w większości sklepów z narzędziami, ale dobrym pomysłem jest kupienie innych młotków w sklepie z artykułami do robienia biżuterii.

PODKŁADKI I KLINY

Podkładka jest gładkim kawałkiem hartowanej stali używanym jako podkładka w pracy z młotkiem. Należy umieścić drucik na podkładce i utrzymywać go w miejscu podczas uderzania młotkiem. Aby podkładka nie przesuwiała się, gdy będziesz uderzać, połóż ją na gumowym dywaniku.

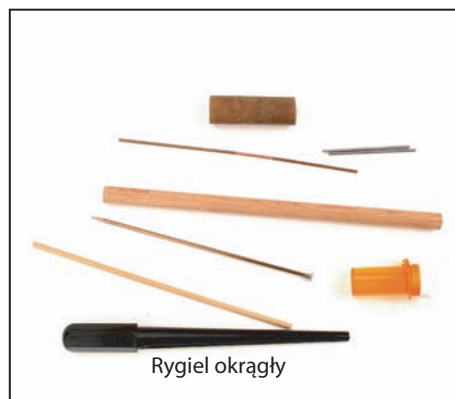
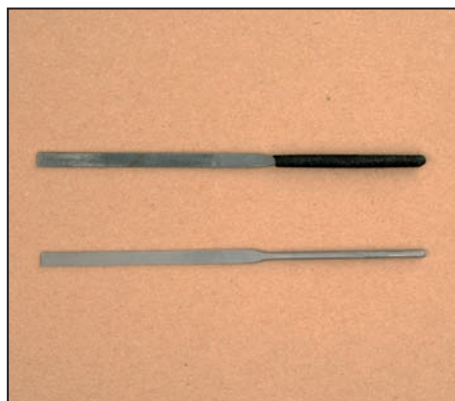
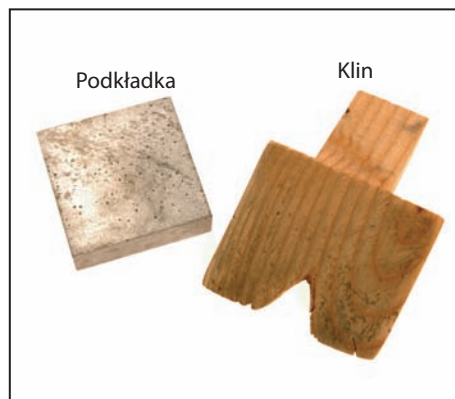
Klin jest specjalnie ukształtowanym kawałkiem drewna, który jubilerzy przytwierdzają do podkładki. Używają go, by przytrzymać kawałek metalu, kiedy go tną albo pilują. Chociaż kliny są używane zwykle przy bardziej zaawansowanych pracach kowalskich, mogą Ci się przydać, jeśli będziesz robił zawieszki (spójrz na stronę 136 w rozdziale 6.). Niektóre kliny są tak zaprojektowane, aby pasowały do gotowych rowków, które znajdują się w większości podkładek jubilerskich, ale inne mogą być przytwierdzone do jakiegokolwiek powierzchni roboczej przy użyciu zacisku. (Jeśli nie masz klina, spróbuj zamiast niego użyć kawałka drewna). Podkładki i kliny są sprzedawane w większości sklepów z artykułami jubilerskimi.

PILNIKI DO DRUTU

Pilniki do drutu są małymi metalowymi pilnikami, które można kupić w wielu kształtach. Najbardziej użytecznym kształtem pilnika jest *płaski pilnik do drutu*. Możesz go użyć do wygładzenia końcówek drutu po przycięciu go. Pilniki w przystępnych cenach są dostępne w wielu sklepach z narzędziami. Jeśli chciałbyś nabyć pilnik, który jest bardziej trwały albo wygodniejszy w użyciu, możesz znaleźć ładne egzemplarze w sklepach z artykułami do produkcji biżuterii.

RYGLE

Rygły są wykorzystywane do zawijania drutu w określone kształty. Najbardziej popularnymi rodzajami rygli są metalowe pręty do zwijania drucika albo tworzenia obręczy z drutu. Możesz zakupić rygły w różnych rozmiarach i kształtach w specjalistycznych sklepach, ale możesz także zrobić własny. Przedmioty użytku domowego, takie jak długopisy, pałeczki czy buteleczki, mogą służyć jako rygły. Możesz je zrobić nawet z drewnianych kołków albo małych metalowych rurek ze sklepu z narzędziami. *Zwężany rygiel* jest specjalnym typem rygla, który pozwala Ci zawijać drut w kształty o różnych rozmiarach. Kształty stworzone przy końcu zwężanego rygla są mniejsze niż te utworzone przy jego postawie. Popularnym typem rygla jest *rygiel okrągły*, który jest wykorzystywany do robienia pierścionków w różnych rozmiarach.

CIĄG DALSZY NA NASTĘPNEJ STRONIE

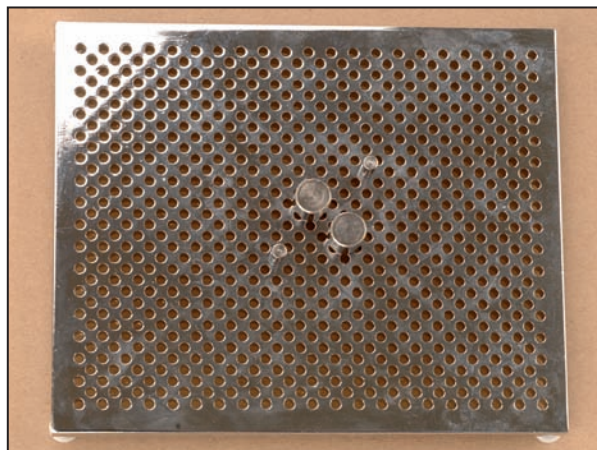
Drut i narzędzia

do projektów z drutu (kontynuacja)

SZABLON

Szablon jest narzędziem do układania drutu w określone rozmiary. Składa się z płaskiej powierzchni, podstawy, i zestawu *kołków*, które do niej pasują. Większość nowoczesnych gotowych szablonów ma ruchome kołki, które mogą być układane w różne konfiguracje.

Możesz tworzyć elementy biżuterii w pożądanych kształtach, owijając drut wokół kołków. Jeśli wiele razy owiniesz ten sam drut, każda pętla będzie miała identyczny kształt i rozmiar. Szablony są dostępne w wielu rozmiarach i stylach. Niektóre są zrobione z plastiku, ale bardziej trwałe są modele metalowe. Możesz je znaleźć w sklepach z koralikami oraz akcesoriami do robienia biżuterii.

WIERTARKA RĘCZNA

Wiertarka ręczna jest typem wiertarki, która działa, kiedy obracasz rączką umieszczoną z jej boku. Jeśli będziesz chciał skręcić ze sobą dwa druciki dla osiągnięcia efektu dekoracyjnego, wiertarka ręczna przyspieszy ten proces. Na stronie 168 w rozdziale 7. dowiesz się, jak to zrobić. Zwykłą wiertarkę ręczną możesz znaleźć w większości sklepów z narzędziami.

PIŁKA JUBILERSKA

Piłka jubilerska jest specjalnie zaprojektowaną piłką do misternego cięcia metalu w zaawansowanych pracach jubilerskich. Możesz jej także użyć do przyspieszenia procesu tworzenia ogniwek (na stronie 138 w rozdziale 6. znajdziesz informację, jak robić ogniwkę). Większość sklepów z narzędziami ma w asortymencie proste piłki jubilerskie w przystępnych cenach.

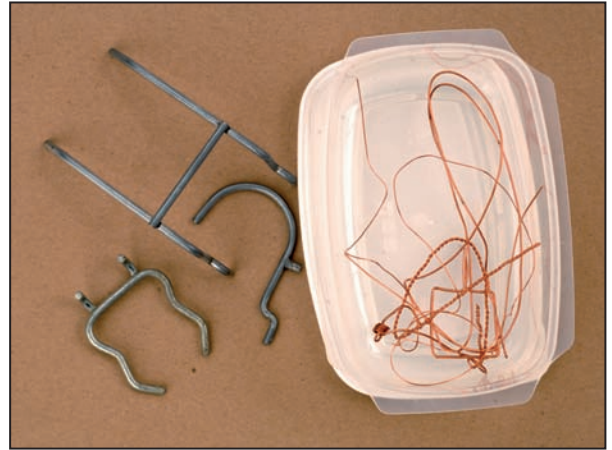

PRZECHOWYWANIE I ORGANIZACJA

Zwykle łatwiej jest utrzymać porządek w drucikach i wyrobach z drutu, ale dobrze jest stworzyć system przechowywania drucików. Kiedy kupujesz drucik, może być zwinięty w zwój albo na szpulce. Na każdym opakowaniu zapisz, z jakiego materiału jest zrobiony drucik i jaka jest jego średnica. Możesz także przechowywać resztki drucika w oznakowanych plastikowych pudełeczkach uporządkowanych według rodzaju metalu.

Trzymaj swoje narzędzia w miejscu, które będzie łatwo dostępne podczas Twojej pracy. Możesz przechowywać szczypce i pilniki na specjalnych stojakach dostępnych w sklepach z akcesoriami jubilerskimi albo na magnetycznych pasach, które wieszają się na ścianie. Narzędzia z mniejszym trzpieniem mogą być przechowywane w przybornikach biurowych albo w kubkach.

Młotki najlepiej jest przechowywać w szufladzie albo na umocowanej na ścianie *tablicy*. Takie tablice i akcesoria do wieszania możesz znaleźć w większości sklepów z narzędziami. Akcesoria zawierają specjalne haki do wieszania młotków i specjalne haki, na których możesz zawiesić piłkę jubilerską albo zwoje drutu.

Technika macramé i narzędzia do robienia splotów

Podstawowym wyposażeniem do tworzenia macramé i biżuterii ze splotów jest sznurek, podkładka tkacka i szpilki albo taśma.

SZNURKI DO SPLITÓW

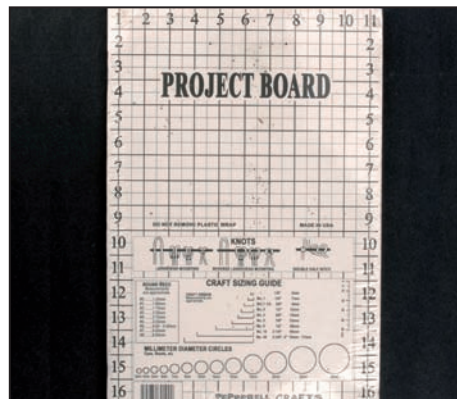
Możesz tworzyć węzły macramé oraz sploty z każdego sznurka o wystarczająco dużej średnicy (najlepiej 1 – 2,5 mm). Jednym z najbardziej popularnych typów sznurka do splotów i najbardziej popularnym do robienia biżuterii jest *szpagat*. Szpagat jest zwykle wytwarzany z konopii, które są rośliną o bardzo silnych włóknach. Szpagat z konopii ma naturalnie brązowy kolor, ale jest też dostępna wersja bielona (w kolorze kremowym) i farbowana na rozmaite kolory. Niektóre typy szpagatu z konopii mają gładką powierzchnię, ale inne są sztywne i drapiące. Wszystkie kordonki ze szpagatu z czasem stają się bardziej miękkie i gładkie, szczególnie jeśli zostały zmoczone wodą.

Woskowany len, bawełna i pleciony nylon są także popularnymi sznurkami używanymi w technice macramé i robieniu splotów. Gładki satynowy sznurek, zwany *rattail*, jest bardziej kolorowym rozwiązaniem. Praca ze sznurkami ze skóry czy zamszu jest trudniejsza, ale wraz z rozwojem Twoich umiejętności możesz jej spróbować.

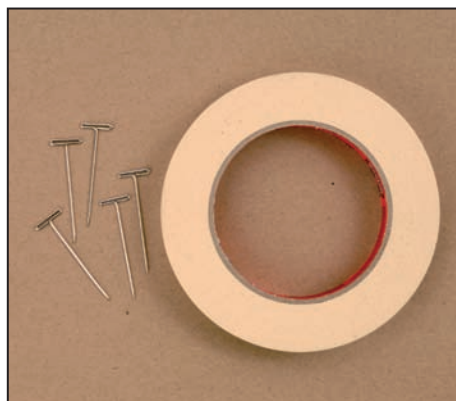
PODKŁADKA DO ZAPLATANIA

Możesz użyć *podkładki do zaplatania*, by zabezpieczyć sznurek w czasie pracy. Jak dowiesz się w rozdziale 9., możesz kupić gotową podkładkę, zrobić ją samodzielnie albo użyć w zamian podkładki biurowej.

SZPILKI I TAŚMA

Najlepsze są mocne *szpilki* stalowe, z łebkiem w kształcie litery T. Są wykorzystywane przez naukowców do preparowania i przyczepiania martwych owadów, ale mogą także służyć do przytwierdzania czy *zamocowywania* sznurka do podkładki. Jeśli nie masz podkładki, zamiast tego możesz użyć taśmy maskującej do zamocowania sznurka.

DOZOWNIK SZNURKA

Kiedy kupujesz sznurek do macramé albo wiązania supełów, często jest zwinięty w kłębek albo nawinięty na szpulkę. Możesz trzymać kłębki i szpulki w stanie nienaruszonym, umieszczając je w *dozownikach*. Dozownikiem sznurka może być każdy dozownik z zamykanym wieczkiem z dziurką na wierzchu albo z boku — do dozowania nici. Możesz kupić gotowe opakowania w sklepach z artykułami kuchennymi albo zrobić je samodzielnie. Spróbuj wyciąć dziurki w wieczkach pudełek, dużych słoików (na przykład po dżemie lub majonezie) albo w małych plastikowych pudełeczkach. Możesz użyć także dzbanków na esencję herbacianą (i wyciągać sznurek przez dzióbek) albo odwróconych doniczek (i dozować sznurek przez otwór na wodę).

Półfabrykaty są elementami, które mogą być przydatne przy robieniu projektów. Łączą elementy biżuterii, zapobiegają odpadaniu koralików i zabezpieczają biżuterię tak, by mogła być noszona. Gotowe półfabrykaty są sprzedawane razem z koralikami i innymi materiałami w specjalistycznych sklepach z akcesoriami do tworzenia biżuterii. Większość z nich jest robiona z metalu, ale mogą być również wykonane z innych materiałów. Oto najbardziej popularne rodzaje.

ZAPIĘCIA

Zapięcia przytrzymują razem końce biżuterii. Zapięcie może mieć kształt prostego haczyka albo kółka z przekładką, albo może być *mechaniczne*, z ruchomymi elementami. *Karabińczyki* i *feder* są przykładami zapięć mechanicznych. Większość sklepów z koralikami ma duży wybór zapięć w różnych kolorach, o różnym wykończeniu i z różnych materiałów.

KULKI ZACISKOWE I ZACISKI

Zaciski i kulki zaciskowe są wykorzystywane do zabezpieczenia końcówek linki do nawlekania koralików. *Kulki zaciskowe* są okrągłe i wyglądają jak małe metalowe koraliki. *Zaciski* są małymi metalowymi rurkami. Przytwierdzasz je do linki przez zaciśnięcie ich kombinerkami albo szczypcami zaciskowymi. Aby dowiedzieć się więcej o tym, jak używać zacisków i kulek zaciskowych, zajrzyj do rozdziału 3.

KOŃCÓWKI

Końcówki są metalowymi elementami zaprojektowanymi, by zabezpieczać końce różnych materiałów do nawlekania. Często zawierają oczko albo obrączkę do dołączenia zapięcia. Niektóre przytwierdza się za pomocą kleju, podczas gdy inne są przytwierdzone za pomocą kombinerek. Zaślepki, zakończenia skręcane, łąpaczki, zakończenia zaciskowe do tasiemek i zaciśnięte to popularne typy końcówek. Aby dowiedzieć się więcej o ich wykorzystaniu, zajrzyj do rozdziału 3.

ŁĄCZNIKI I BLASZKI DYSTANSOWE

Łącznik jest elementem z dwoma lub większą liczbą kółeczek albo dziurek, które są wykorzystywane, by połączyć kilka nitki w jednym projekcie. Mogą być funkcjonalne albo czysto dekoracyjne. *Blaszki dystansowe* mają serię dziurek albo kółeczek, przez które możesz przewlec wiele nitki i przytwierdzić je równolegle do siebie.

OGNIWKA I KÓŁECZKA SPRĘŻYNKOWE

Ogniwka to małe kółka z druciku, wykorzystywane do łączenia części biżuterii. Większość z nich jest *otwarta*, co oznacza, że ich końce nie są przylutowane. Możesz je otwierać przy użyciu małych kombinerek. (Możesz także kupić *zamknięte ogniwka*, które są przylutowane i nie da się ich otworzyć). *Kółeczka sprężynkowe* to zwinięte elementy drucika podobne do kółek na klucze. Przytwierdza się je, wsuwając elementy pomiędzy zwoje kółka. Są one bardziej bezpieczne niż ogniwka, ponieważ nie mogą się przypadkowo otworzyć; mają jednak bardziej toporny wygląd niż ogniwka. Jeśli zdecydujesz się regularnie używać kółeczek sprężynkowych, możesz rozważyć zakup pary specjalnych *szczypczyków do kółeczek sprężynkowych*, które ułatwią Ci ich obsługiwanie.

Ogniwka i kółeczka są zwykle opisywane przez podanie grubości drutu, z którego są zrobione, oraz zewnętrznej lub wewnętrznej średnicy. Aby dowiedzieć się więcej o ogniwkach i nauczyć się je robić, zajrzyj do rozdziału 6.

SZPILKI Z ŁEBKIEM I SZPILKI Z OCZKIEM

Szpilki są krótkimi kawałkami drucika używanymi do wieszania koralików. *Szpilki z łebkiem* mają zwykle płaskie główki jak gwoździe, ale niektóre mogą mieć metalowe kulki, dekoracyjne kształty, a nawet kamienie na końcu. Kiedy nakładasz koralik na szpilkę, łebek zapobiega spadnięciu koralika. Za pomocą kombinerek możesz zrobić pętelkę na drugim końcu szpilki i przytwierdzić ją do innego elementu (zobacz rozdział 6.). *Szpilki z oczkiem* mają na końcu małą pętelkę zamiast główki. Możesz do niej przytwierdzić wisiorek albo inną szpilkę z koralikami dla większego efektu.

CIĄG DALSZY NA NASTĘPNEJ STRONIE

KRAWATKI

Krawatki są elementem, który przytwierdza wisior do naszyjnika. Niektóre wisiory mają od razu przytwierdzone krawatki. Dla niektórych będziesz musiał osobno zakupić krawatki lub sam je zrobić. Krawatki mogą być tak proste jak duże ogniwo albo tak ozdobne i dekoracyjne jak wisior, który przytrzymują.

ZAKOŃCZENIA KOLCZYKÓW

Zakończenia kolczyków są elementami, które powinny być włożone w małżowinę uszną albo na niej zaciśnięte. Podobnie jak zapięcia, mogą być proste (jak haczyki) albo mechaniczne (z ruchomymi elementami). Jednym z najprostszych i najbardziej popularnych zakończeń do przekutych uszu są *bigle otwarte*. Najbardziej popularnymi zakończeniami mechanicznymi są *zapięcia angielskie*. Możesz także znaleźć sztyfty z przyczepionymi elementami dekoracyjnymi oraz wiele zakończeń do nieprzekutych uszu, na przykład *klipsy*.

AGRAFKI I ZAKOŃCZENIA PODSTAWOWE

Agrafki to mechaniczne zakończenia, które możesz przykleić do innych elementów, aby stworzyć szpilki i broszki. Są dostępne w różnych rozmiarach. Niektóre mają zamocowane uchwyty, byś mógł tworzyć broszki, które będą mogły być noszone również jako wisiory. *Zakończenia podstawowe* to zwykłe kawałki metalu albo proste, gotowe elementy biżuterii, które można dekorować, przyklejając, przyszywając albo przymocowując do nich inne elementy. Do tej grupy zalicza się spinacze, bazy do bransoletek oraz bazy do wisiorów.

PRZECHOWYWANIE I ORGANIZACJA

Z czasem zgromadzisz wiele różnych elementów do produkcji biżuterii, takich jak koraliki czy druciki, które muszą być poukładane i przechowywane. Większość rzeczy możesz przechowywać w takich samych małych pojemniczkach, w jakich przechowujesz koraliki. Możesz trzymać je w pojemniczkach na akcesoria wędkarskie albo innych opakowaniach, które możesz nabyć w sklepach z narzędziami. Nie zapomnij zaznaczyć na każdym pojemniku albo przegrodce, z jakiego materiału jest zrobiona jego zawartość, oraz wszystkich innych informacji, które uznasz za istotne. Możesz posegregować swoje zbiory według materiału, typu lub stylu. Sprawdź, która metoda jest najlepsza — w zależności od tego, którą biżuterię będziesz robić najchętniej.

WSKAZÓWKA

Zachowanie bezpieczeństwa i wygody pracy

Amatorskie wykonywanie biżuterii i wyrobów z koralików nie jest obarczone dużym ryzykiem, ale dobrze jest pamiętać o podstawowych zasadach bezpieczeństwa i wygody pracy. Apteczka może się przydać, jeśli ukłujesz się igłą, podrapiesz drucikiem albo zatniesz w palec, krojąc ogniwa. Upewnij się, że miejsce, w którym pracujesz, jest dobrze wentylowane (szczególnie jeśli używasz kleju), i miej pod ręką przedmioty ochronne wyszczególnione w rozdziale 6. (na przykład dla oczu i uszu podczas pracy z drucikiem). Upewnij się, że Twoje miejsce pracy jest właściwie oświetlone, i używaj szkła powiększającego, by nie nadwyręzać wzroku. Siedź na wygodnym krześle z podpórkami na ramiona. Wreszcie nie zapomnij o zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom i zwierzętom domowym. Połknięcie elementów do produkcji biżuterii może grozić zadławieniem, a niektóre mogą nawet zawierać toksyczne substancje, które mogą wchłonąć się przez usta. Zwierzęta również mogą doznać obrażeń wewnętrznych, jeśli połkną sznurek, nitkę albo linkę. Aby uniknąć takich niebezpieczeństw, utrzymuj porządek w miejscu pracy i przechowuj wszystkie półprodukty w bezpiecznych miejscach.